

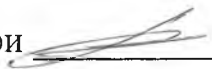
**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ ЕКОЛОГІЇ ТА МЕДИЦИНИ»
Кафедра внутрішньої медицини з курсом ендокринології**

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ВНУТРІШНЯ МЕДИЦИНА»**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Другий (магістерський) рівень
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Магістр
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 22 Охорона здоров'я
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 222 Медицина

Розглянуто та схвалено
на засіданні кафедри внутрішньої медицини
з курсом ендокринології

Протокол № 1 від «9» 9 2020 р.

Завідувач кафедри д. мед. н. Пострелко В. М.

Київ 2020

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Внутрішня медицина
Викладач (-і)	д. мед. н., М. І. Загородний
Контактний телефон викладача	0683539971
E-mail викладача	zagorodny_m@yahoo.com
Формат дисципліни	Нормативна
Обсяг дисципліни	60 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	Відповідно графіка
2. Анотація до курсу	
3. Мета та цілі курсу	
"Основи внутрішньої медицини", як навчальної дисципліни: • ґрунтується безпосередньо на вивченні студентами пропедевтики внутрішньої медицини, пропедевтики інших клінічних дисциплін (педіатрії, загальної хірургії), а також інших базових дисциплін (медичної біології, медичної та біологічної фізики, біоорганічної та біологічної хімії, гістології, цитології та ембріології, анатомії людини, патоморфології, фізіології та патофізіології, мікробіології, вірусології та імунології, радіології) й інтегрується з цими дисциплінами; • закладає фундамент для засвоєння студентами знань з профільних клінічних професійно-практичних дисциплін. • формує вміння застосовувати знання з патології внутрішніх органів у процесі подальшого навчання та професійній діяльності відповідно до принципів доказової медицини.	
Мета	
Цілі	Мета (кінцеві цілі) вивчення внутрішньої медицини встановлена на основі ОКХ та ОПП підготовки лікаря за фахом і є основою для побудови змісту навчальної дисципліни. Опис цілей сформульований через вміння у вигляді цільових завдань (дій). На підставі кінцевих цілей до кожного модулю або змістового модулю сформульовані конкретні цілі у вигляді певних умінь (дій), цільових завдань, що забезпечують досягнення кінцевої мети вивчення дисципліни. Кінцеві цілі дисципліни: • Визначати етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених терапевтичних захворювань згідно списку 1 ОКХ • Аналізувати типову клінічну картину найбільш поширених терапевтичних захворювань • Виявляти різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених захворювань внутрішніх органів • Проводити диференціальну діагностику, обґрунтовувати і сформулювати попередній діагноз найбільш поширених захворювань внутрішніх органів • Визначити тактику ведення (рекомендації стосовно режиму, дієти, медикаментозного лікування, реабілітаційні заходи) хворого при найбільш поширених захворюваннях внутрішніх органів та їх ускладненнях • Складати план обстеження хворого та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу найбільш поширених терапевтичних захворювань та їх ускладненнях • Оцінювати прогноз життя та працездатності при найбільш поширених терапевтичних захворюваннях

	• Діагностувати та надавати медичну допомогу при невідкладних станах у клініці внутрішніх хвороб • Проводити первинну і вторинну профілактику найбільш поширених захворювань внутрішніх органів • Проводити медичні маніпуляції згідно списку 5 ОКХ • Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у терапії.
4. Результати навчання (компетентності)	В результаті вивчення дисципліни студенти повинні: • Знати основні класи препаратів, що застосовуються в кардіології, ревматології, нефрології, показати здібність застосувати відповідні клініко-фармакологічні принципи для ведення пацієнтів з найбільш частими станами з цих областей внутрішньої медицини. • Скласти та обґрунтувати список з двадцяти показань для направлення пацієнта у відділення невідкладної допомоги або прямої госпіталізації. • Написати направлення на госпіталізацію по 10 найбільш частим медичним проблемам з області кардіології, ревматології, нефрології. • Написати 10 виписок зі стаціонару. • Продемонструвати знання загальних питань внутрішньої медицини, таких як ожиріння, лікування геріатричних пацієнтів, первинна та вторинна профілактика, основи клінічної епідеміології та біостатистики. • Продемонструвати здібність проводити фокусований медичний огляд та націлене фізикальне обстеження відповідно ведучим скаргам пацієнта та історії захворювання. • Показати здібність складати історії хвороби та проводити фізикальний огляд. • Продемонструвати здібність оцінки стану здоров'я дорослих та застосування відповідних рекомендацій по профілактиці. • Продемонструвати легкість у застосуванні медичних інформаційних технологій та критичних експертних оцінок медичної літератури у діагностиці та лікуванні в області кардіології, ревматології, нефрології. • Продемонструвати уміння застосовувати методи біостатистики та клінічної епідеміології в клініці внутрішніх хвороб • Показати здібність обґрунтування та застосування клінічних методів для розуміння проявів хвороби. • Показати основне розуміння етичних принципів та їх застосування у лікуванні пацієнтів. • Показати ефективну здібність до контакту з різним оточенням пацієнта, докторами та іншими медичними працівниками. • Показати основне розуміння того, як вік, стать, культура, соціальний та економічний стан впливають на ведення пацієнтів в клініці внутрішньої медицини.
Знати:	
Уміти:	• Есенціальна артеріальна гіпертензія (гіпертонічна хвороба). Визначення. Класифікація. Клінічні прояви та дані додаткових методів дослідження. Ураження органів-мішеней. Диференційний діагноз. Ускладнення. Лікування. • Ускладнені та неускладнені гіпертензивні кризи, особливості лікувальної тактики. • Вторинні (симптоматичні) артеріальні гіпертензії. Визначення. Основні причини. • Особливості клініки, діагностики ниркових (реноваскулярних, ренопаренхіматозних), ендокринних (синдром і хвороба Іценко-Кушинга, феохромоцитом, синдром Конна, дифузний токсичний зоб) і гемодинамічних артеріальних гіпертензій. Терапевтичне та хірургічне лікування. • Атеросклероз. Визначення. Фактори ризику. Особливості клінічних проявів залежно від переважної локалізації (аорта, коронарні, мезентеріальні та ниркові артерії, артерії нижніх кінцівок). Значення лабораторних, променевих та інших інструментальних методів дослідження. Ускладнення. Загальні принципи лікування. • Гострий інфаркт міокарда. Визначення. Класифікація. Особливості клінічного перебігу і діагностики гострого інфаркту міокарда. Поняття "гострий коронарний синдром". Ускладнення гострого інфаркту міокарда (гостра лівошлуночкова недостатність,

порушення ритму серця і провідності, розрив міокарда, гостра аневризма серця, післяінфарктний синдром Дреслера та ін.). Лікувальна тактика в різні періоди гострого інфаркту міокарда. Показання до хірургічного лікування.

- Хронічні форми ІХС. Особливості клінічного перебігу і діагностики різних варіантів стабільної стенокардії. Особливості клінічних проявів, критерії діагнозу. Диференційована терапія різних форм ІХС. Терапія нападів стенокардії, гострої лівошлуночкової недостатності. Прогноз та працездатність при різних формах ІХС.
- Серцева недостатність. Визначення. Основні причини. Класифікація. Клінічні прояви та їх особливості залежно від варіанту (сistolічний, діастолічний), стадії та функціонального класу. Діагностика. Значення ехокардіографії. Лікування.
- Вроджені вади серця. Визначення. Дефект міжпередсердної і міжшлуночкової перегородок, відкритий артеріальний проток, коарктація аорти. Синдром Ейзенменгера. Значення неінвазивних і інвазивних методів для діагностики і диференційної діагностики. Ускладнення. Показання до хірургічного лікування.
- Набуті вади серця. Вади мітрального, аортального, трикуспідального клапанів. Етіологія, механізми порушень гемодинаміки. Класифікація. Комбіновані мітральні та аортальні вади. Клінічні прояви. Значення неінвазивних та інвазивних методів. Диференційний діагноз. Ускладнення. Показання до хірургічного лікування.
- Інфекційний ендокардит. Визначення. Етіологія, патогенез. Діагностичні критерії. Значення лабораторних методів і ехокардіографічного дослідження в діагностиці. Диференційний діагноз. Ускладнення (серцева недостатність, емболії, абсцеси). Лікування. Режими антибактеріальної терапії. Показання до хірургічного лікування.
- Міокардити та кардіоміопатії. Визначення. Класифікація. Етіологія та патогенез основних видів кардіоміопатій (запальних, метаболічних, ідіопатичних). Клінічні прояви, зміни ЕКГ, Ехо-КГ та інших променевих методів дослідження залежно від етіології і варіанту перебігу. Критерії діагнозу та диференційний діагноз. Ускладнення. Особливості лікування різних кардіоміопатій.
- Тромбоемболія легеневої артерії. Визначення та класифікація. Фактори ризику. Клінічний перебіг різних форм. Критерії діагнозу, диференційний діагноз. Діагностичне значення змін даних інструментальних методів дослідження. Лікувальна тактика. Показання до хірургічного лікування.
- Визначення легеневого серця. Етіологія, патогенез. Класифікація. Клінічні прояви, зміни даних інструментальних методів дослідження. Принципи диференційованого лікування.
- Перикардити. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Особливості клініки, перебігу і діагностики різних варіантів перикардитів. Методи верифікації діагнозу. Тампонада серця. Показання до пункції перикарду, її діагностичне та лікувальне значення. Диференційована терапія різних форм із урахуванням етіологічних факторів.
- Нейроциркуляторна дистонія. Визначення. Особливості клінічних синдромів. Критерії діагнозу. Диференційована терапія.
- Електрофізіологічні механізми аритмій (екстрасистолія, фібриляція та тріпотіння передсердь, шлуночкові тахікардії та фібриляція шлуночків). Клініка, ЕКГ-діагностика та диференційна діагностика. Ускладнення. Медикаментозні та немедикаментозні методи лікування. Роль електроімпульсної терапії.
- Невідкладна терапія при пароксизмальних порушеннях ритму та раптовій зупинці серця.
- Визначення та етіологія порушень провідності, класифікація. Клініка та ЕКГ-діагностика атріовентрикулярних блокад та блокад ніжок жмутка Гіса. Тактика при гострих та хронічних порушеннях провідності. Невідкладна допомога при нападах Морганьї-Адамса-Стокса. Показання та принципи електрокардіостимуляції (тимчасової, постійної).
- Основні симптоми ревматологічної патології та методи дослідження в ревматології.
- Гостра ревматична лихоманка та хронічна ревматична хвороба серця. Визначення. Класифікація. Клінічна картина (кардит, поліартрит, хорея, ураження шкіри). Значення лабораторних та інструментальних методів дослідження. Критерії діагностики. Ускладнення. Лікування з урахування ступеня активності.
- Ревматоїдний артрит. Визначення. Класифікація та номенклатура. Клінічна картина з урахуванням активності патологічного процесу, стадії захворювання, системних проявів. Критерії діагностики, диференційний діагноз. Ускладнення. Стратегія лікування.
- Системний червоний вовчак. Визначення. Класифікація. Клінічні прояви залежно від ураження органів та систем, активності хвороби. Діагностичні критерії. Диференційний діагноз. Ускладнення. Принципи лікування.
- Системна склеродермія та дерматоміозит. Визначення. Класифікація. Клінічна картина залежно від ураження органів та систем. Діагностичні критерії. Диференційний діагноз. Ускладнення. Принципи лікування.
- Геморагічний васкуліт (пурпура Шенлейн-Геноха, гіперсенситивний васкуліт). Визначення. Клінічні прояви, критерії діагностики. Диференційний діагноз. Лікування.

- Вузликовий поліартеріїт. Визначення. Клінічні прояви, критерії діагностики. Диференційний діагноз. Лікування.
- Остеоартроз. Визначення. Етіологія, патогенез. Класифікація. Клінічна картина в залежності від переважної локалізації уражень. Діагностика. Диференційний діагноз. Медикаментозне та немедикаментозне лікування.
- Анкілозуючий спондилоартрит. Визначення. Класифікація. Клінічна картина. Критерії діагностики. Диференційний діагноз. Лікування.
- Реактивні артропатії. Визначення. Етіологія, патогенез. Класифікація. Клінічні прояви реактивних артритів різної етіології. Синдром Рейтера, значення лабораторних і інструментальних методів діагностики. Критерії діагностики, Диференційний діагноз. Лікування, роль антибактеріальної терапії.
- Подагра. Визначення. Етіологія, патогенез. Класифікація. Особливості суглобового синдрому та ураження внутрішніх органів. Критерії діагнозу. Диференційний діагноз. Ускладнення. Принципи диференційованого лікування. Профілактика.
- Гломерулонефрити. Визначення. Патогенез основних клінічних синдромів. Класифікація. Клінічні прояви та діагностика окремих форм. Диференційний діагноз. Ускладнення (еклампсія, гостра ниркова та хронічна ниркова недостатність і др.). Лікування з урахуванням морфологічного варіанту та клінічного перебігу.
- Визначення, етіологія, патогенез нефротичного синдрому. Клінічні прояви. Критерії діагностики та диференційний діагноз. Ускладнення. Лікування.
- Пієлонефрити. Визначення. Первинний та вторинний пієлонефрит. Клінічні прояви. Інструментальні та лабораторні методи діагностики. Диференційний діагноз. Ускладнення. Лікування.
- Визначення, етіологія, патогенез тубуло-інтерстиціального нефриту. Клінічні прояви. Критерії діагностики та диференційний діагноз. Ускладнення. Лікування. Невідкладна допомога при гострій нирковій недостатності. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність.
- Визначення, етіологія, патогенез амілоїдозу. Класифікація. Клінічні прояви амілоїдозу нирок. Критерії діагностики. Диференційний діагноз. Ускладнення. Лікування.
- Гостра та хронічна ниркова недостатність. Визначення. Етіологічні фактори. Патогенез уражень органів та систем, їх клінічні прояви. Поняття "хронічна хвороба нирок". Класифікація. Клініка та зміни лабораторних показників залежно від стадії. Диференційний діагноз. Ускладнення. Лікування на різних стадіях. Нирково-замісна терапія: гемодіаліз, трансплантація нирок.
- Ожиріння та його наслідки. Класифікація ожиріння. Основні медичні наслідки ожиріння → метаболічний синдром, цукровий діабет, серцево-судинні та гастроентерологічні захворювання. Сучасні підходи до дієтичного та медикаментозного лікування. Роль баріатричної хірургії.
- Діагностика та лікування людей похилого віку. Особливості обміну речовин у похилому віку. Частота коморбідної патології у людей похилого віку. Особливості дії ліків на організм похилої людини. Особливості діагностики та лікування у похилому віці.
- Первинна та вторинна профілактика внутрішніх хвороб. Основні первинні та вторинні фактори ризику захворювань внутрішніх органів. Модифіковані та немодифіковані фактори ризику. Основні шляхи профілактики найрозповсюдженіших внутрішніх захворювань.
- Клінічна епідеміологія та біостатистика у практиці терапевта. Методологія доказової медицини та клінічної епідеміології. Рандомізовані клінічні випробування лікарських засобів. Основні біостатистичні критерії та методи, що застосовуються в клінічній епідеміології та доказовій медицині
- Організація терапевтичної допомоги у воєнний час та при надзвичайних ситуаціях мирного часу. Загальні питання організації терапевтичної допомоги у воєнний час. Характеристика сучасної бойової терапевтичної патології. Санітарні втрати терапевтичного профілю. Медичне сортування уражених на етапах надання першої лікарської та спеціалізованої терапевтичної допомоги ураженим при надзвичайних ситуаціях у мирний час.
- Радіаційні ураження. Клінічна характеристика іонізуючих випромінювань. Патогенез променевої хвороби. Клінічна класифікація радіаційних уражень, гострої променевої хвороби. Поняття про променеву травму, надання медичної допомоги на етапах медичної евакуації. Види іонізуючих випромінювань, одиниці їх виміру і дозиметрії. Основні ланки біологічної дії іонізуючих випромінювань та патогенезу основних клінічних форм радіаційних уражень. Клініка, діагностика кишкової, токсемічної, церебральної форм гострої променевої хвороби. Особливості радіаційних уражень мирного часу.
- Гостра променева хвороба. Кістково-мозкова форма гострої променевої хвороби. Клініка, діагностика. Класифікація кістково-мозкової форми гострої променевої хвороби.

	Особливості клінічної картини в різні періоди перебігу захворювання. Диференційно-діагностичні критерії ступенів тяжкості захворювання. Визначення загрожуючи життю станів у кожному періоді захворювання. • Етапне лікування хворих з гострою променевою хворобою. Атипові форми гострої променевої хвороби. Принципи патогенетичного лікування гострої променевої хвороби з урахуванням провідних проявів захворювання. Обсяг медичної допомоги ураженим іонізуючим випромінюванням на етапах медичної евакуації. Види атипових форм гострої променевої хвороби. Особливості клініки гострої променевої хвороби при зовнішньому нерівномірному опроміненні, при комбінованих радіаційних ураженнях, при внутрішньому опроміненні, при поєднаному опроміненні, нейтронних ураженнях, при тривалому опроміненні невеликими дозами. Надання медичної допомоги на етапах медичної евакуації при атипових формах гострої променевої хвороби. • Захворювання внутрішніх органів при бойовій хірургічній травмі та травмах в умовах катастроф та аварій мирного часу. Ускладнення. Профілактика та етапне лікування. Класифікація патологічних змін внутрішніх органів у поранених. Загальні синдроми вогнепальної рани. Захворювання органів дихання у поранених. Захворювання органів кровообігу у поранених. Захворювання органів травлення у поранених. Захворювання нирок у поранених. Лікування захворювань внутрішніх органів у поранених на етапах медичної евакуації. Профілактика захворювань внутрішніх органів у поранених. • Опікова хвороба. Визначення, класифікація. Патогенез основних клінічних проявів та ускладнень під час різних періодів перебігу захворювання. Типові ускладнення перебігу опікової хвороби, діагностика. Етапне лікування хворих опіковою хворобою. Особливості лікування опікового шоку. • Визначення синдрому тривалого здавлювання. Патогенез, клінічна характеристика періодів перебігу. Лікування синдрому тривалого здавлювання на етапах медичної евакуації. • Захворювання, викликані дією на організм термічних факторів (тепла та холоду). Поняття про перегрівання, переохолодження. Ускладнення з боку внутрішніх органів при дії термічних факторів. Особливості клініки, діагностика. Профілактика та етапне лікування. • Невідкладні стани, надання терапевтичної допомоги при загрожуючих життю станах на етапах медичної евакуації. Ураження отруйними речовинами у воєнний та мирний час. Загальна характеристика уражень отруйними речовинами, класифікація, діагностика. Етапне лікування уражених отруйними речовинами протягом бойових дій. Організація невідкладної терапевтичної допомоги при гострих отруєннях на етапах медичної евакуації. Обсяги медичної допомоги. Особливості ураження отруйними речовинами при аваріях мирного часу на хімічних підприємствах. • Бойова психічна травма та її наслідки. Поняття про гостру реакцію на бойовий стрес та посттравматичний стресовий розлад. Особливості клініки, діагностика. Невідкладна допомога при кризових станах.
--	---

5. Організація навчання курсу

- Опанування навичками трактування даних доплер-ехокардіоскопічного дослідження
- Опанування навичками трактування стресс-тестів
- Опанування навичками трактування електрокардіограми
- Опанування навичками трактування даних рентгенконтрастної ангіографії
- Опанування навичками трактування даних рентгенологічного дослідження органів грудної клітки
- Опанування навичками аналізувати данні лабораторних методів дослідження (мікробіологічне дослідження крові, гострофазові показники крові, загальний білок та білкові фракції, трансамінази крові, коагулограма, лабораторні маркери некрозу міокарду, ліпідний спектр крові, креатинин крові, кліренс креатинину, електроліти крові, дані серологічних досліджень при аутоімунних процесах
- Опанування навичками надання медичної допомоги при гострій серцевій недостатності, колапсі, шоках
- Опанування навичками надання медичної допомоги при гіпертензивному кризі
- Опанування навичками надання медичної допомоги при пароксизмальних порушеннях ритму, при синдромі Морган'ї-Едемса-Стокса
- Опанування навичками надання медичної допомоги при зупинці кровообігу та дихання, проведення легенево-серцевої реанімації
- Опанування навичками ресстрації та інтерпретування ЕКГ
- Опанування навичками вимірювання артеріального тиску
- Опанування навичками аналізувати лабораторні дані (загальний аналіз крові, загальний білок та білкові фракції, креатинин, сечовину, сечову кислоту крові, електроліти крові, показники імунного статусу, гострофазові показники крові, дані серологічних досліджень при аутоімунних процесах, лабораторні показники функціонального стану печінки та нирок)

- Опанування навичками реєстрації та інтерперетування ЕКГ
- Опанування навичками трактування даних променевих досліджень органів сечовивідної системи
- Опанування навичками аналізувати лабораторні дані (загальний аналіз сечі, за Нечипоренком та Зимницьким, дані мікробіологічного дослідження сечі, загальний аналіз крові, загальний білок та білкові фракції, креатинин, сечовину, сечову кислоту крові, електроліти крові)
- Опанування навичками надання медичної допомоги при гострій нирковій недостатності
- Опанування навичками обстеження та лікування осіб похилого віку з патологією внутрішніх органів
- Опанування навичками організації терапевтичної допомоги у воєнний час, характеристику сучасної бойової терапевтичної патології
- Опанування навичками проводити медичне сортування уражених на етапах надання першої лікарської та спеціалізованої терапевтичної допомоги ураженим
- Опанування навичками визначення диференційно-діагностичних критеріїв ступенів тяжкості гострої променевої хвороби
- Опанування навичками надання медичної допомоги на етапах медичної евакуації при атипових формах гострої променевої хвороби
- Опанування навичками визначення патологічних змін внутрішніх органів у поранених, загальних синдромів вогнепальної рани, особливостей захворювань внутрішніх органів (травлення, дихання, кровообігу, нирок) у поранених на етапах медичної евакуації
- Опанування навичками проведення лікування захворювань внутрішніх органів у поранених на етапах медичної евакуації
- Опанування навичками проведення профілактики захворювань внутрішніх органів у поранених
- Опанування навичками виявлення уражень отруйними речовинами, обсягів медичної допомоги
- Опанування навичками проведення етапного лікування уражених отруйними речовинами протягом бойових дій
- Опанування навичками проведення організації невідкладної терапевтичної допомоги при гострих отруєннях на етапах медичної евакуації

Обсяг курсу

Вид заняття

Лекції	Загальна кількість годин
Практичні (семінарські) заняття	30
Самостійна робота	150
Ознаки курсу	55

Семестр

9-10 семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
Тематика курсу	Основи внутрішньої медицини (кардіологія, ревматологія, нефрологія, загальні питання внутрішньої медицини)	5 курс	Нормативний

Тема, план

Тема 1	Література	Завдання, год	Вага оцінки, %	Термін виконання
Есенціальна артеріальна гіпертензія (гіпертонічна хвороба). Визначення. Роль порушень центральних та ниркових механізмів регуляції тиску, ендотеліальної функції та інших факторів. Класифікація. Клінічні прояви та дані додаткових методів дослідження. Ураження органів-мішеней. Диференційний діагноз. Стратифікація ризику. Ускладнення. Ізольована систолічна артеріальна гіпертензія. Лікування. Ускладнені та неускладнені гіпертензивні кризи, особливості лікувальної тактики. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність. Нейроциркуляторна дистонія. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Особливості клінічних синдромів. Критерії діагнозу, Диференційний діагноз. Диференційована терапія. Первинна і вторинна профілактика. Прогноз та працездатність.				
Тема 2 Вторинні (симптоматичні) артеріальні гіпертензії. Визначення. Основні причини. Особливості клініки, діагностики ниркових (реноваскулярних, ренопаренхіматозних), ендокринних (синдром і хвороба Іценко-Кушинга, феохромоцитома, синдром Конна, дифузний токсичний зоб) і гемодинамічних артеріальних гіпертензій. Артеріальна гіпертензія при вагітності, метаболічних порушеннях (метаболічний синдром). Значення	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	2 год.	2.7	Згідно розкладу

лабораторних і інструментальних методів для диференційної діагностики та верифікації діагнозу. Терапевтичне та хірургічне лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність.				
Тема 3 Атеросклероз. Визначення. Роль гіперліпідемій, загального та місцевого запалення, ушкодження судинної стінки і тромбоцитів у розвитку атеросклерозу. Фактори ризику. Особливості клінічних проявів залежно від переважної локалізації (аорта, коронарні, мезентеріальні та ниркові артерії, артерій нижніх кінцівок). Значення лабораторних, променевих та інших інструментальних методів дослідження. Диференційний діагноз. Ускладнення. Загальні принципи лікування. Лікувальна тактика при різних варіантах перебігу. Первинна і вторинна профілактика. Прогноз та працездатність.	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	2 год.	2.7	Згідно розкладу
Тема 4 Ішемічна хвороба серця (ІХС): гострий інфаркт міокарда. Визначення. Роль атеросклерозу, дестабілізації атеросклеротичної бляшки і функціональних факторів в патогенезі різних форм ІХС. Класифікація. Особливості клінічного перебігу і діагностики гострого інфаркту міокарда. Поняття “гострий коронарний синдром”. Різні форми ІХС. Критерії діагнозу. Диференційний діагноз різних форм ІХС. Ускладнення гострого інфаркту міокарда (гостра лівошлункочкова недостатність, порушення ритму серця і провідності, розрив міокарда, гостра аневризма серця, післяінфарктний синдром Дреслера та ін.). Лікувальна тактика в різні періоди гострого інфаркту міокарда. Показання до хірургічного лікування. Реабілітація. Первинна та вторинна профілактика.	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	2 год.	2.7	Згідно розкладу
Тема 5 Хронічні форми ІХС. Особливості клінічного перебігу і діагностики різних варіантів стабільної стенокардії. Безбольові форми ІХС (безбольова ішемія міокарду, післяінфарктний та дифузний кардіосклероз). Особливості клінічних проявів, критерії діагнозу. Диференційована терапія різних форм ІХС. Терапія нападів стенокардії, гострої лівошлункочної недостатності. Прогноз та працездатність при різних формах ІХС.	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	2 год.	2.7	Згідно розкладу
Тема 6 Серцева недостатність. Визначення. Основні причини. Патогенез порушень центральної та периферичної гемодинаміки при різних формах (лівих та правих відділів серця). Роль нейрогуморальної активації та ремоделювання серця. Класифікація. Клінічні прояви та їх особливості залежно від варіанту (систолічний, діастолічний), стадії та функціонального класу. Діагностика. Значення ехокардіографії. Лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність.	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	2 год.	2.7	Згідно розкладу
Тема 7 Вроджені вади серця. Визначення. Дефект міжпередсердної і міжшлункочкової перегородок, відкритий артеріальний проток, коарктація аорти. Механізми порушень гемодинаміки, значення легеневої гіпертензії. Значення неінвазивних і інвазивних методів для діагностики і диференційної діагностики. Ускладнення. Синдром Ейзенменгера. Показання до хірургічного лікування. Профілактика ускладнень. Прогноз та працездатність.	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	2 год.	2.7	Згідно розкладу
Тема 8 Набуті вади серця. Визначення. Вади мітрального, аортального, трикуспідального клапанів. Етіологія, механізми порушень геодинаміки. Класифікація. Комбіновані мітральні та аортальні вади. Клінічні прояви. Значення неінвазивних та інвазивних методів. Диференційний діагноз. Ускладнення. Показання до хірургічного лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність. Інфекційний ендокардит. Визначення. Етіологія, патогенез. Особливості перебігу залежно від збудника. Діагностичні критерії. Значення лабораторних методів і ехокардіографічного дослідження в діагностиці. Диференційний діагноз. Ускладнення (серцева недостатність, емболії, абсцеси). Лікування. Режим антибактеріальної терапії. Показання до хірургічного лікування. Первинна і вторинна профілактика. Прогноз та працездатність.	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	2 год.	2.7	Згідно розкладу
Тема 9 Перикардити. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Особливості клініки, перебігу і діагностики різних варіантів перикардитів. Методи верифікації діагнозу. Диференційний діагноз з ураженнями міокарду. Тампонада серця. Показання до пункції перикарду, її діагностичне та лікувальне значення. Диференційована терапія різних форм із урахуванням етіологічних факторів. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність. Міокардити та кардіоміопатії. Визначення. Класифікація. Етіологія та патогенез основних видів кардіоміопатій (запальних, метаболічних, ідіопатичних). Клінічні прояви, зміни ЕКГ, ЕхоКГ та інших променевих методів дослідження залежно від етіології і варіанту перебігу. Критерії діагнозу та диференційний діагноз. Ускладнення. Особливості лікування різних кардіоміопатій. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність.	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	4 год.	2.7	Згідно розкладу

Тема 10 Тромбоемболія легеневої артерії та легеневе серце. Визначення та класифікація ТЕЛА. Фактори ризику. Патогенез порушень гемодинаміки. Клінічний перебіг різних форм. Критерії діагнозу, диференційний діагноз. Діагностичне значення змін даних інструментальних методів дослідження. Лікувальна тактика. Показання до хірургічного лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність. Визначення легеневого серця. Етіологія, патогенез. Класифікація. Клінічні прояви, зміни даних інструментальних методів дослідження у залежності від етіологічного фактора і стадії (компенсація або декомпенсація). Диференційний діагноз. Принципи диференційованого лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність.	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	6 год.	2.7	Згідно розкладу
Тема 11 Порушення серцевого ритму та провідності. Визначення. Етіологія. Електрофізіологічні механізми аритмій (екстрасистолія, фібриляція та тріпотіння передсердь, шлуночкові тахікардії та фібриляція шлуночків). Клініка, ЕКГ-діагностика та диференційна діагностика. Ускладнення. Медикаментозні та немедикаментозні методи лікування. Роль електроімпульсної терапії. Невідкладна терапія при пароксизмальних порушеннях ритму та раптовій зупинці серця. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність. Визначення та етіологія порушень провідності, класифікація. Клініка та ЕКГ-діагностика атріовентрикулярних блокад та блокад ніжок пучка Гіса. Тактика при гострих та хронічних порушеннях провідності. Невідкладна допомога при нападах Моргань-Адамса-Стокса. Показання та принципи електрокардіостимуляції (тимчасової, постійної). Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність.	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	6 год.	2.7	Згідно розкладу
Тема 12 Основні симптоми ревматологічної патології та методи дослідження в ревматології. Основні ревматологічні скарги та визначення основних ревматологічних симптомів (біль у м'язах та суглобах, біль в спині тощо). Загальні та специфічні симптоми. Фізикальні симптоми ревматологічної патології. Методи фізикального обстеження хворих з ревматологічною патологією. Стандартна ехокардіографія, показання до проведення, інформативність та клінічна оцінка результатів. Стандартна ехокардіографія та доплерографія. Рентгенологічні методи діагностики захворювань серця, суглобів та хребта. Комп'ютерна та ЯМР-томографія. Імунологічні та біохімічні методи дослідження.	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	3 год.	2.7	Згідно розкладу
Тема 13 Ревматична лихоманка. Гостра ревматична лихоманка та хронічна ревматична хвороба серця. Визначення. Роль стрептококової інфекції та імунологічної реактивності у розвитку гострої ревматичної лихоманки. Класифікація. Клінічна картина (кардит, поліартрит, хорея, ураження шкіри). Значення лабораторних та інструментальних методів дослідження. Критерії діагностики. Диференційний діагноз. Ускладнення. Лікування з урахування ступеня активності. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність.	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	4 год.	2.7	Згідно розкладу
Тема 14 Ревматоїдний артрит. Визначення. Етіологічні фактори, патогенез. Роль порушень імунного статусу в розвитку захворювання. Класифікація та номенклатура. Клінічна картина з урахуванням активності патологічного процесу, стадії захворювання, системних проявів. Значення лабораторних та інструментальних методів для діагностики захворювання, його стадії та активності. Критерії діагностики, значення дослідження синовіальної рідини. Диференційний діагноз. Ускладнення. Стратегія лікування. Базисна терапія. Тактика лікування глюкокортикостероїдами та нестероїдними протизапальними засобами. Профілактика. Прогноз та працездатність.	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	2 год.	2.7	Згідно розкладу
Тема 15 Системні хвороби сполучної тканини Системний червоний вовчак. Визначення. Етіологічні фактори та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви залежно від ураження органів та систем, активності хвороби. Значення лабораторних, у тому числі імунологічних, методів дослідження. Діагностичні критерії. Диференційний діагноз. Ускладнення. Принципи лікування. Пульс-терапія. Профілактика. Прогноз та працездатність.	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	3 год.	2.7	Згідно розкладу
Тема 16 Системні хвороби сполучної тканини. Системна склеродермія та дерматомиозит. Визначення. Етіологічні фактори, патогенез. Класифікація. Клінічна картина залежно від ураження органів та систем. Діагностичні критерії, Диференційний діагноз. Ускладнення. Принципи лікування. Профілактика. Прогноз та працездатність.	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	2 год.	2.7	Згідно розкладу
Тема 17 Системні васкуліти Геморагічний васкуліт (пурпура Шенлейн-Геноха, гіперсенситивний васкуліт). Визначення. Етіологія, патогенез. Клінічні прояви, критерії діагностики. Диференційний діагноз. Лікування. Профілактика. Прогноз та працездатність. Вузликосий поліартеріт. Визначення. Етіологія, патогенез. Клінічні прояви, критерії діагностики. Диференційний діагноз. Лікування. Профілактика. Прогноз та працездатність	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	2 год.	2.7	Згідно розкладу
Тема 18	Базова,	2 год.	2.7	Згідно

Остеоартроз. Визначення. Етіологія, патогенез. Класифікація. Клінічна картина в залежності від переважної локалізації уражень. Діагностика. Диференційний діагноз. Медикаментозне та немедикаментозне лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність.	допоміжна – відповідно до п. 8			розкладу
Тема 19 Анкілозуючий спондилоартрит. Визначення. Етіологічні фактори, патогенез. Класифікація. Клінічна картина. Значення інструментальних та лабораторних методів. Критерії діагностики. Диференційний діагноз. Лікування. Профілактика. Прогноз та працездатність. Реактивні артропатії. Визначення. Етіологія, патогенез. Класифікація. Клінічні прояви реактивних артритів різної етіології. Синдром Рейтера, значення лабораторних і інструментальних методів діагностики. Критерії діагностики, Диференційний діагноз. Лікування, роль антибактеріальної терапії. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність.	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	2 год.	2.7	Згідно розкладу
Тема 20 Подагра. Визначення. Етіологія, патогенез. Класифікація. Особливості суглобового синдрому та ураження внутрішніх органів. Критерії діагнозу. Диференційний діагноз. Ускладнення. Принципи диференційованого лікування. Профілактика. Прогноз та працездатність.	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	2 год.	2.7	Згідно розкладу
Тема 21 Гломерулонефрити та нефротичний синдром. Визначення. Етіологія, роль стрептококової інфекції та імунологічних порушень в розвитку хвороби. Патогенез основних клінічних синдромів. Класифікація. Клінічні прояви та діагностика окремих форм. Диференційний діагноз. Ускладнення (еклампсія, гостра ниркова та хронічна ниркова недостатність и др.). Лікування з урахуванням морфологічного варіанту та клінічного перебігу. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність. Визначення, етіологія, патогенез нефротичного синдрому. Клінічні прояви. Критерії діагностики та диференційний діагноз. Ускладнення. Лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність.	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	2 год.	2.7	Згідно розкладу
Тема 22 Пієлонефрити, тубуло-інтерстиціальний нефрит, амілоїдоз нирок. Визначення. Роль інфекції при запальних захворюваннях нирок та сечовивідних шляхів. Первинний та вторинний пієлонефрит. Клінічні прояви. Інструментальні та лабораторні методи діагностики. Диференційний діагноз. Ускладнення. Лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність. Визначення, етіологія, патогенез тубуло-інтерстиціального нефриту. Клінічні прояви. Критерії діагностики та диференційний діагноз. Ускладнення. Лікування. Невідкладна допомога при гострій нирковій недостатності. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність. Визначення, етіологія, патогенез амілоїдозу. Класифікація. Клінічні прояви амілоїдозу нирок. Критерії діагностики. Диференційний діагноз. Ускладнення. Лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність.	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	2 год.	2.7	Згідно розкладу
Тема 23 Гостра та хронічна ниркова недостатність. Визначення. Етіологічні фактори. Патогенез уражень органів та систем, їх клінічні прояви. Поняття “хронічна хвороба нирок”. Класифікація. Клініка та зміни лабораторних показників залежно від стадії. Диференційний діагноз. Ускладнення. Лікування на різних стадіях. Нирково замісна терапія: гемодіаліз, трансплантація нирок. Показання та протипоказання до нирково замісної терапії, ускладнення. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність.	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	2 год.	2.7	Згідно розкладу
Тема 24 Ожиріння та його наслідки. Актуальність проблеми. Методи розрахунку надлишкової ваги та визначення ожиріння. Класифікація ожиріння. Основні медичні наслідки ожиріння – метаболічний синдром, цукровий діабет, серцево-судинні та гастроентерологічні захворювання. Сучасні підходи до дієтичного та медикаментозного лікування. Роль бariatричної хірургії	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	2 год.	2.7	Згідно розкладу
Тема 25 Діагностика та лікування людей похилого віку. Особливості обміну речовин у похилому віку. Частота коморбідної патології у людей похилого віку. Особливості дії ліків на організм похилої людини. Особливості діагностики та лікування у похилому віці..	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	2 год.	2.7	Згідно розкладу
Тема 26 Первинна та вторинна профілактика внутрішніх хвороб. Основні первинні та вторинні фактори ризику захворювань внутрішніх органів. Модифіковані та не модифіковані фактори ризику. Основні шляхи профілактики найрозповсюджених внутрішніх захворювань. Клінічна епідеміологія та біостатистика у практиці терапевта. Методологія доказової медицини та клінічної епідеміології. Рандомізовані клінічні випробування лікарських засобів. Основні біостатистичні критерії та методи, що застосовуються в клінічній епідеміології та доказовій медицині	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	2 год.	2.7	Згідно розкладу

Тема 27 Організація терапевтичної допомоги у воєнний час та при надзвичайних ситуаціях мирного часу. Загальні питання організації терапевтичної допомоги у воєнний час. Характеристика сучасної бойової терапевтичної патології. Санітарні втрати терапевтичного профілю. Медичне сортування уражених на етапах надання першої лікарської та спеціалізованої терапевтичної допомоги ураженим при надзвичайних ситуаціях у мирний час. Радіаційні ураження. Клінічна характеристика іонізуючих випромінювань. Патогенез променевої хвороби. Клінічна класифікація радіаційних уражень, гострої променевої хвороби. Поняття про променеву травму, надання медичної допомоги на етапах медичної евакуації. Види іонізуючих випромінювань, одиниці їх виміру і дозиметрії. Основні ланки біологічної дії іонізуючих випромінювань та патогенезу основних клінічних форм радіаційних уражень. Клініка, діагностика кишкової, токсемічної, церебральної форм гострої променевої хвороби. Особливості радіаційних уражень мирного часу.	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	2 год.	2.7	Згідно розкладу
Тема 28 Гостра променева хвороба. Кістково-мозкова форма гострої променевої хвороби. Клініка, діагностика. Класифікація кістково-мозкової форми гострої променевої хвороби. Особливості клінічної картини в різні періоди перебігу захворювання. Диференційно-діагностичні критерії ступенів тяжкості захворювання. Визначення загрожуючи життю станів у кожному періоді захворювання. Етапне лікування хворих з гострою променевою хворобою. Атипові форми гострої променевої хвороби. Принципи патогенетичного лікування гострої променевої хвороби з урахуванням провідних проявів захворювання. Обсяг медичної допомоги ураженим іонізуючим випромінюванням на етапах медичної евакуації. Види атипових форм гострої променевої хвороби. Особливості клініки гострої променевої хвороби при зовнішньому нерівномірному опроміненні, при комбінованих радіаційних ураженнях, при внутрішньому опроміненні, при поєднаному опроміненні, нейтронних ураженнях, при тривалому опроміненні невеликими дозами. Надання медичної допомоги на етапах медичної евакуації при атипових формах гострої променевої хвороби.	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	2 год.	2.7	Згідно розкладу
Тема 29 Захворювання внутрішніх органів при бойовій хірургічній травмі та травмах в умовах катастроф та аварій мирного часу. Ускладнення. Профілактика та етапне лікування. Класифікація патологічних змін внутрішніх органів у поранених. Загальні синдроми вогнепальної рани. Захворювання органів дихання у поранених. Захворювання органів кровообігу у поранених. Захворювання органів травлення у поранених. Захворювання нирок у поранених. Лікування захворювань внутрішніх органів у поранених на етапах медичної евакуації. Профілактика захворювань внутрішніх органів у поранених. Опікова хвороба. Визначення, класифікація. Патогенез основних клінічних проявів та ускладнень під час різних періодів перебігу захворювання. Типові ускладнення перебігу опікової хвороби, діагностика. Етапне лікування хворих опіковою хворобою. Особливості лікування опікового шоку. Визначення синдрому тривалого здавлювання. Патогенез, клінічна характеристика періодів перебігу. Лікування синдрому тривалого здавлювання на етапах медичної евакуації. Захворювання, викликані дією на організм термічних факторів (тепла та холоду). Поняття про перегрівання, переохолодження. Ускладнення з боку внутрішніх органів при дії термічних факторів. Особливості клініки, діагностика. Профілактика та етапне лікування.	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	2 год.	2.7	Згідно розкладу
Тема 30 Невідкладні стани, надання терапевтичної допомоги при загрожуючих життю станах на етапах медичної евакуації. Ураження отруйними речовинами у воєнний та мирний час. Загальна характеристика уражень отруйними речовинами, класифікація, діагностика. Етапне лікування уражених отруйними речовинами протягом бойових дій. Організація невідкладної терапевтичної допомоги при гострих отруєннях на етапах медичної евакуації. Обсяги медичної допомоги. Особливості ураження отруйними речовинами при аваріях мирного часу на хімічних підприємствах. Бойова психічна травма та її наслідки. Поняття про гостру реакцію на бойовий стрес та посттравматичний стресовий розлад. Особливості клініки, діагностика. Невідкладна допомога при кризових станах.	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	2 год.	2.7	Згідно розкладу
Тема 31 Підсумкове контрольне заняття.	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	2 год.	2.7	Згідно розкладу
Змістовний модуль 1	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	2 год.	2.7	Згідно розкладу

Теми 1-31					
6. Система оцінювання курсу	практичне	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	150	100	Згідно розкладу

Загальна система оцінювання курсу

Вимоги до письмової роботи

Поточний контроль здійснюється на основі контролю теоретичних знань, навичок і вмінь на практичних заняттях. Самостійна робота студента оцінюється на практичних заняттях і є складовою підсумкової оцінки студента. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу. Формами поточного контролю є:

- а) тестові завдання з вибором однієї правильної відповіді, з визначенням правильної послідовності дій, з визначенням відповідності, з визначенням певної ділянки на фотографії чи схемі («розпізнавання»);
- б) індивідуальне усне опитування, співбесіда;
- в) розв'язання типових ситуаційних задач;
- г) ідентифікація збудників і переносників збудників паразитарних хвороб на фотографіях, макро- і мікропрепаратах;
- д) контроль практичних навичок;
- е) розв'язання типових задач з генетики і медичної генетики.

Оцінки у національній шкалі («відмінно» – 5, «добре» – 4, «задовільно» – 3, «незадовільно» – 2), отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи.

Підсумковий контроль успішності навчання проводиться у вигляді екзамену (диф.залику, залику) (письмово, усно).

Для дисциплін, формою підсумкового контролю яких є залік:

Оцінювання поточної навчальної діяльності. Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за чотирибальною (традиційною) шкалою оцінювання. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені програмою дисципліни. Студент повинен отримати оцінку з кожної теми (на кожному занятті з практичної підготовки). Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали. Підсумкова оцінка за поточну навчальну діяльність визнається як середнє арифметичне (сума оцінок за кожне заняття ділиться на кількість занять у семестрі) та переводиться у бали за Таблицею 1.

Таблиця 1. Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4,47	179	3,94	158	3,42	137
4,97	199	4,45	178	3,92	157	3,4	136
4,95	198	4,42	177	3,89	156	3,37	135
4,92	197	4,4	176	3,87	155	3,35	134
4,9	196	4,37	175	3,84	154	3,32	133
4,87	195	4,35	174	3,82	153	3,3	132
4,85	194	4,32	173	3,79	152	3,27	131
4,82	193	4,3	172	3,77	151	3,25	130
4,8	192	4,27	171	3,74	150	3,22	129
4,77	191	4,24	170	3,72	149	3,2	128
4,75	190	4,22	169	3,7	148	3,17	127
4,72	189	4,19	168	3,67	147	3,15	126
4,7	188	4,17	167	3,65	146	3,12	125
4,67	187	4,14	166	3,62	145	3,1	124
4,65	186	4,12	165	3,6	144	3,07	123
4,62	185	4,09	164	3,57	143	3,05	122
4,6	184	4,07	163	3,55	142	3,02	121
4,57	183	4,04	162	3,52	141	3	120
4,55	182	4,02	161	3,5	140	Менше 3	Недостатньо
4,52	181	3,99	160	3,47	139		

4,5	180	3,97	159	3,45	138		
-----	-----	------	-----	------	-----	--	--

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до ПК становить 120 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до екзамену становить 72 бали. Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за традиційною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни впродовж семестру, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми.

Оцінювання самостійної роботи студентів. Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється під час підсумкового модульного контролю.

Таблиця 2. Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються іспитом (диференційованим заліком))

4- бал ьна шка ла	120- бальна шкала	4- бальна шкала	120- бальна шкала	4- бальна шкала	120- бальна шкала	4- бальна шкала	120-бальна шкала
5	120	4,45	107	3,91	94	3,37	81
4,95	119	4,41	106	3,87	93	3,33	80
4,91	118	4,37	105	3,83	92	3,29	79
4,87	117	4,33	104	3,79	91	3,25	78
4,83	116	4,29	103	3,74	90	3,2	77
4,79	115	4,25	102	3,7	89	3,16	76
4,75	114	4,2	101	3,66	88	3,12	75
4,7	113	4,16	100	3,62	87	3,08	74
4,66	112	4,12	99	3,58	86	3,04	73
4,62	111	4,08	98	3,54	85	3	72
4,58	110	4,04	97	3,49	84	Менше 3	Недостатньо
4,54	109	3,99	96	3,45	83		
4,5	108	3,95	95	3,41	82		

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент під час підсумкового контролю засвоєння студентом знань, становить 80 балів.

Таблиця 3. Шкала оцінювання диференційованого (іспиту) заліку:

Національна шкала	Бальна шкала
«5»	70-80
«4»	60-69
«3»	50-59

Оцін
юван
ня

підсумкового контролю вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 60% від максимальної суми балів (для 200-бальної шкали – не менше 50 балів).

Кінцева кількість балів, яку студент набрав з дисципліни визначається як сума балів за поточну навчальну діяльність (Таблиця 2) та за підсумковий контроль (диференційований залік, іспит) (Таблиця 3).

Практичні заняття	Підсумкова письмова робота виконується у формі контрольної роботи.
Аудиторна робота	Модуль 1
Змістовий модуль 1	
Теми 1-10	
Контрольна робота – 30	сума
Тест – 10	
Робота на парах – 30	
Реферат/презентація – 10	

Умови допуску до підсумкового контролю	80
7. Політика курсу	Семестровий контроль передбачений у формі заліку. Передбачає підсумкову оцінку у 200-бальній шкалі як сума оцінок за поточний контроль знань (усне опитування, письмове опитування, тести, перевірка ідентифікації мікропрепаратів, рефератів), результатів складання 2-х змістових модулів.
Організація навчального процесу здійснюється із застосуванням Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС) оцінювання успішності студентів. Зараховуються бали, набрані при поточному опитуванні, самостійній роботі та бали підсумкового контролю. При цьому обов'язково враховується присутність студента на заняттях та його активність під час практичних робіт. Недопустимо: пропуски та запізнення на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (крім випадків, передбачених навчальним планом та методичними рекомендаціями викладача); списування та плагіат; несвочасне виконання поставленого завдання, наявність незадовільних оцінок за 50% і більше зданого теоретичного і практичного матеріалу.	
8. Рекомендована література	
Базова:	1. Основи внутрішньої медицини. Том 2. Передерій В. Г. Ткач С. М. 2. Внутренние болезни. Сердечно-сосудистая система / Г. Е. Ройтберг, А. В. Струтынский.
Допоміжна:	1. Струтынский А.В. / Эхокардиограмма: анализ и интерпретация. Учебное пособие. – М.: Медицина, 2007. – 208 с. 2. 15. Хаитов Р.М. «Иммунология» учебник для медицинских вузов - М., Изд. ГЭОТАР Медиа.- 2006.- +CD ROM 3. Электрокардиография. Учебное пособие / В.В Мурашко, А.В. Струтынский. – М.: Медицина, 2007. – 320 с. 4. Лабораторная и инструментальная диагностика заболеваний внутренних органов. Руководство для врачей и студентов / Г.Е. Ройтберг, А.В. Струтынский. – М.: Бином-пресс, 2005. – 678 с.

Викладач д. мед. н. Загородний М. І.